

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Cdo/111/2020
Identifikačné číslo spisu: 6114200010
Dátum vydania rozhodnutia: 27.04.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Jozef Kolcun
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:6114200010.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne Y. A. Y., bývajúcej v F. XX, zastúpenej spoločnosťou URBÁNI & Partners s. r. o., so sídlom v Banskej Bystrici, Skuteckého 17, IČO: 36 646 181, proti žalovaným 1/ Banskobystrická regionálna správa ciest, a. s., so sídlom v Banskej Bystrici, Majerská cesta 94, IČO: 36 836 567, 2/ Slovenská správa ciest, so sídlom v Bratislave, Miletičova 19, IČO: 00 003 328, za účasti intervenienta na strane žalovanej 1/ Allianz - Slovenská poisťovňa, a. s., so sídlom v Bratislave, Dostojevského rad 4, IČO: 00 151 700, o náhradu škody, vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 7C/1/2014, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 17. júna 2020 sp. zn. 17Co/104/2019, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanej 1/ a intervenientovi na strane žalovanej 1/ nepriznáva nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo 16. januára 2019 č. k. 7C/1/2014-409 žalobu zamietol (výrok I.), žalobkyni uložil povinnosť zaplatiť žalovanej 1/, žalovanej 2/, intervenientovi na strane žalovaných náhradu trov konania v rozsahu 100 % do 3 dní od právoplatnosti uznesenia, ktorým vyšší súdny úradník rozhodne o ich výške (výrok II.) a žalobkyni uložil povinnosť zaplatiť štátu náhradu trov konania v rozsahu 100 % do 3 dní od právoplatnosti uznesenia, ktorým vyšší súdny úradník rozhodne o ich výške (výrok III.). Žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala náhrady škody z dôvodu, že 2. januára 2012 utrpela úraz pošmyknutím na zľadovatenom chodníku, a to v dôsledku nevykonania zimnej údržby. Podľa jej názoru išlo o cestu III. triedy, spájajúcu obec Brehy a Novú Baňu, ktorej údržbu mala vykonávať žalovaná 1/. Náhrada škody predstavovala bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia, stratu na zárobku a účelne vynaložené náklady spojené s liečením, úhrne v sume 9.206,- eur. Súd prvej inštancie mal na základe vykonaného dokazovania preukázané, že žalobkyňa v žalobe ako žalovaného označila žalovanú 1/ a v priebehu konania rozšírila žalobu o žalovanú 2/. Na tomto mieste uviedol, že ak by aj žalovaná 2/ bola zodpovedná za škodu spôsobenú žalobkyni, žalobe by nemohol vyhovieť vzhľadom na námietku premlčania vznesenú žalovanou 2/. Dôvodil, že

žalobkyňa sa najneskôr 7. marca 2013 dozvedela o výške nároku vo forme bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia, ako aj o strate na zárobku počas doby liečenia. Subjektívna premlčacia lehota na uplatnenie nároku na náhradu škody uplynula 7. marca 2015, pričom návrh žalobkyne na vstup ďalšieho účastníka do konania bol súdu doručený 25. mája 2015, teda po uplynutí subjektívnej premlčacej lehoty. Vzhľadom na uvedené žalobu voči žalovanej 2/ zamietol. Vo vzťahu k žalovanej 1/ žalobu zamietol z dôvodu, že žalovaná 1/ nie je zodpovedným subjektom v tomto konaní, nakoľko nezodpovedá za údržbu cesty, resp. chodníka, kde došlo k škode. Žalobkyňa pri podaní žaloby vychádzala z delimitačného protokolu z 31. decembra 2004 uzatvoreného medzi žalovanou 2/ a Banskobystrickým samosprávnym krajom, ktorého súčasťou bol aj most cez rieku Hron - Brehy spojka. Súčasťou delimitačného protokolu je však most postavený v roku 1950, ktorý v súčasnosti už neexistuje. Most, na ktorom došlo ku škodovej udalosti, je súčasťou rýchlostnej komunikácie, ktorá v súčasnosti nie je skolaudovaná a je vo vlastníctve Národnej diaľničnej spoločnosti, a. s. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“).

2. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobkyne rozsudkom zo 17. júna 2020 sp. zn. 17Co/104/2019 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil v časti prvého výroku, ktorým žalobu žalobkyne voči žalovanej 1/ zamietol, v druhom výroku, ktorým uložil žalobkyni povinnosť zaplatiť žalovanej 1/ a intervenientovi na strane žalovanej 1/ náhradu trov konania v rozsahu 100 %, v treťom výroku, ktorým uložil žalobkyni povinnosť zaplatiť štátu náhradu trov konania v rozsahu 100 % (výrok I.) a žalobkyni uložil povinnosť zaplatiť žalovanej 1/ a interventovi na strane žalovanej 1/ náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov odvolacieho konania (výrok II.). Odvolací súd doplnil dokazovanie o vyjadrenie Ministerstva dopravy a výstavby Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) z 20. apríla 2020, doplnené telefonicky 23. apríla 2020, podľa ktorého celá stavba obchvatu Novej Bane bola predmetom vkladu do majetku Národnej diaľničnej spoločnosti, a. s. s celou objektovou skladbou tak, ako sú jednotlivé položky popísané a ocenené v doplnku č. 1 k znaleckému posudku č. 16/2006 časť 1. Argumentoval, že pre vyvodenie zodpovednosti žalovanej 1/ za škodu vzniknutú na zdraví žalobkyne chýba základný predpoklad - vlastníctvo vyššieho územného celku k úseku cesty, na ktorej k úrazu žalobkyne došlo. Prechod vlastníckeho práva k veciam v správe žalovanej 2/ podľa § 24b zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) [ďalej len „zákon č. 135/1961 Zb.“] musel byť zavŕšený uzatvorením dohody medzi ministerstvom a samosprávnym krajom, pričom takáto dohoda v konaní preukázaná nebola. Delimitačným protokolom z 31. decembra 2004 uzatvoreným medzi žalovanou 2/ ako odovzdávajúcim a Banskobystrickým samosprávnym krajom ako preberajúcim, cesta spájajúca obec Brehy s mestom Nová Baňa (diaľničný obchvat Novej Bane) na Banskobystrický samosprávny kraj delimitovaná nebola z dôvodu, že stavba nebola dokončená a nie je doposiaľ skolaudovaná. Most na ceste III/06511 nad cestou I/65 bol podľa oznámenia ministerstva súčasťou nepeňažného vkladu do základného imania Národnej diaľničnej spoločnosti, a. s. pri jej založení, i keď neboli zaradené do špecifikácie prioritného infraštruktúrneho majetku podľa § 2 zákona o Národnej diaľničnej spoločnosti, pretože od začiatku boli charakterizované ako vyvolaná investícia, ktorej budúcim správcom mal byť vyšší územný celok Banskobystrický samosprávny kraj, avšak Národná diaľničná spoločnosť, a. s. túto stavbu neodovzdala Banskobystrickému samosprávnemu kraju. Odvolací súd uzavrel, že Banskobystrický samosprávny kraj nie je vlastníkom cesty, na ktorej sa stal žalobkyni úraz (§ 3d ods. 2 zákona č. 135/1961 Zb.). Žalovanej 1/ tak podľa § 3d ods. 5 písm. d/ zákona č. 135/1961 Zb. nevznikli žiadne povinnosti, ktoré by porušila, a preto za škodu vzniknutú žalobkyni nezodpovedá. V kontexte uvedeného považoval odvolanie žalobkyne za nedôvodné a rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny podľa § 387 ods. 1, 2 CSP. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej aj ako „dovolateľka“) dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, pretože odvolací súd v ňom vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Predovšetkým namietala, že Národná diaľničná spoločnosť, a. s. nie je vlastníkom dotknutého cestného úseku (cesty III. triedy medzi Brehmi a Novou Baňou), pretože tento nebol vložený do majetku spoločnosti ako nepeňažný vklad. Uviedla, že v zbierke listín Okresného súdu

Bratislava I neexistuje žiadna listina, z ktorej by vyplývalo vlastníctvo danej cestnej komunikácie, a teda pasívna vecná legitímácia nemôže svedčiť Národnej diaľničnej spoločnosti, a. s. Výjadrenie ministerstva označila za zavádzajúce. Poukázala na § 3d ods. 2 zákona č. 135/1961 Zb., podľa ktorého cesty II. a III. triedy vrátane ich prejazdnych úsekov cez obce sú vo vlastníctve samosprávneho kraja. Mala za to, že žalovaným subjektom má byť správne žalovaná 1/ ako správca ciest III. triedy vo vlastníctve vyššieho územného celku. Dovolateľka predložila v spore všetky relevantné doklady, z ktorých vyplýva, že miesto úrazu je v správe žalovanej 1/. V kontexte predloženej dovolacej argumentácie zhrnula, že takáto otázka ohľadne vlastníctva a správcovstva cesty ešte nebola dovolacím súdom riešená. Ide o vzťah viacerých noriem, kedy dovolateľka považuje za zásadnú otázku to, že Národná diaľničná spoločnosť, a. s. nie je vlastníkom/správcom cesty „pre absenciu relevantných dokladov - vloženie ako nepenažný vklad.“ S poukazom na uvedené navrhla, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na nové rozhodnutie.

4. Žalovaná 1/ sa k dovolaniu nevyjadřila.

5. Intervenient na strane žalovanej 1/ navrhol dovolanie odmietnuť, resp. zamietnuť.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť.

7. Podľa § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

8. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

9. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

10. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP).

11. Na to, aby dovolací súd mohol pristúpiť k meritórnemu dovolaciemu prieskumu rozhodnutia odvolacieho súdu z hľadiska namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci, musia byť (najskôr) splnené predpoklady prípustnosti dovolania zodpovedajúce niektorému zo spôsobov riešenia tej právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a tiež podmienky dovolacieho konania, medzi ktoré okrem iného patrí riadne odôvodnenie dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi a spôsobom vymedzeným v § 431 až § 435 CSP.

12. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnu (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou dovolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj procesnoprávna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Musí ísť o právnu otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej neviedlo

k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní (a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom).

13. Vo vzťahu k prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP dovolací súd uvádza, že toto ustanovenie dopadá len na takú právnu otázku, ktorú odvolací súd riešil, t. j. vysvetlil jej podstatu a uviedol súvisiace právne úvahy spolu s dôvodmi, pre ktoré zvolil práve riešenie, na ktorom založil svoje rozhodnutie a dovolací súd zároveň ešte túto právnu otázku neriešil.

14. Pri skúmaní procesnej prípustnosti dovolania a náležitého vymedzenia dovolacieho dôvodu v zmysle § 432 CSP dovolací súd dospel k záveru, že dovolateľkou nastolená právna otázka uvedené kritérium nespĺňa a jej formulácia opomína základné závery rozhodujúce pre právne úvahy odvolacieho (i prvoinštančného) súdu. Pre záver o tom, že ide o právnu otázku kľúčovú pre rozhodnutie vo veci samej a pre posúdenie prípustnosti dovolania, nie je rozhodujúci subjektívny názor sporovej strany, že daná právna otázka môže byť pre ňu rozhodujúca. Právna otázka, ktorú má dovolací súd vo svojom rozhodnutí riešiť, musí byť rozhodujúca pre rozhodnutie vo veci samej. To znamená, že dovolací súd nemôže riešiť hypotetické otázky, ktoré nemajú, resp. v ďalšom konaní nemôžu mať vplyv na meritórne rozhodnutie, a ani otázky, ktoré vôbec nesúvisia s rozhodovaným sporom. Sama polemika dovolateľa s právnymi závermi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo len kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu niektorého problému, významovo nezodpovedajú kritériu vymedzenia dovolacieho dôvodu v zmysle § 432 CSP.

15. Dovolateľka nastolila v dovolaní právnu otázku, od vyriešenia ktorej podľa nej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu vo veci a ktoré mal odvolací súd vyriešiť nesprávne, pričom takto položená otázka ešte nebola v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu vyriešená. Vzhľadom na obsah dovolacej argumentácie (§ 124 ods. 1 CSP) je podľa názoru dovolacieho súdu v posudzovanom spore touto otázkou to, či pre vznik vlastníctva, resp. správcovstva cestnej komunikácie v prospech Banskobystrického samosprávneho kraja postačuje vloženie nepenažného vkladu (predmetnej cestnej komunikácie) do základného imania Národnej diaľničnej spoločnosti, a.s. Z obsahu napadnutého rozhodnutia však vyplýva, že takto nastolenú právnu otázku odvolací súd neriešil, pričom táto otázka by ani nebola pre rozhodnutie vo veci samej rozhodujúca. V danej veci súd prvej inštancie dospel k záveru (s ktorým sa odvolací súd stotožnil), že žalovaná 1/ nie je v spore pasívne vecne legitimovaná, keďže nie je vlastníkom predmetnej časti nehnuteľnosti (cestnej komunikácie) a ani nezodpovedala za jej údržbu. Odvolací súd v tejto súvislosti vychádzal z oznámenia ministerstva, že most, na ktorom sa stal dovolateľke úraz, bol súčasťou nepenažného vkladu do základného imania Národnej diaľničnej spoločnosti, a. s. pri jej založení. Budúcim správcom tejto stavby mal byť vyšší územný celok Banskobystrický samosprávny kraj (ktorého jediným akcionárom je žalovaná 1/), avšak Národná diaľničná spoločnosť, a. s. mu túto stavbu neodovzdala, čo vplynulo z vykonaného dokazovania.

16. Dovolací súd pripomína, že cieľom konania pred dovolacím súdom je poskytnúť dotknutej strane reálnu ochranu jej práva. Dovolateľkou nastolená otázka má v danom prípade iba právno-teoretickú povahu a jej zodpovedanie dovolacím súdom by nevedlo k zrušeniu alebo zmene dovolaním napadnutého rozhodnutia. Dovolací súd preto uzatvára, že predložená dovolacia argumentácia nepredstavuje vymedzenie relevantnej právnej otázky tak, ako to predpokladá § 421 ods. 1 písm. b/ CSP v spojení s § 432 ods. 2 CSP.

17. Nakoľko v dovolaní nie je dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP vymedzený spôsobom uvedeným v § 431 až 435 CSP, dovolací súd dovolanie odmietol podľa § 447 písm. f/ CSP.

18. V dovolacom konaní úspešnej žalovanej 1/ (§ 453 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP) dovolací súd nárok na náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, pretože jej žiadne trovy nevznikli. Rovnako rozhodol aj o nároku na náhradu trov dovolacieho konania vo vzťahu k intervenientovi vystupujúcemu na strane žalovanej 1/.

19. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.